

Ajankohtaiset verkko- ja puhelinhuijaukset

9.12.2020

Jaana Savolainen

huijausinfo.fi

KULUTTAJALIITTO

KONSUMENTFÖRBUNDET

Sisältö ja tavoitteet

- Tietoa Kuluttajaliitosta
- Tavoitteena osata tunnistaa yleisimmät netissä ja puhelimesta tapahtuvat huijausyritykset välttyäkseen niiltä paremmin
- Saat ohjeita miten toimia jos tulee huijatuksi

SELVITYKSIÄ JA VERTAILUJA

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

NEUVONTAA

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

KOULUTUSTA

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

KAMPANJOITA JA
VAPAAEHTOISTOIMINTAA

KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

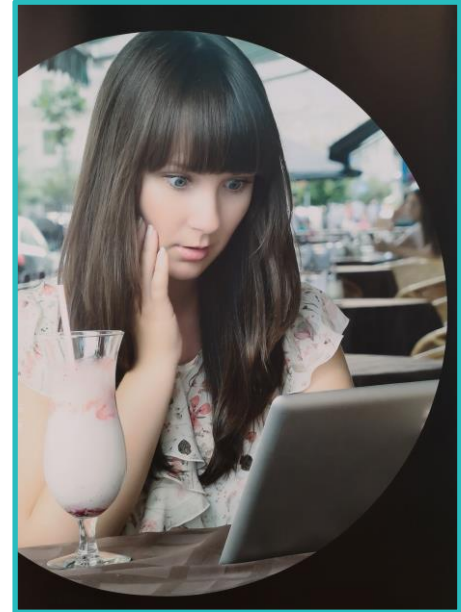
Kuluttajaliiton jäsenenä saat apua elämän eri vaiheissa.
Jäsenmaksu 15€ /v. Lisätietoa kuluttajaliitto.fi

Kuluttajalehti on Suomen ainoa kuluttajien erikoislehti, joka tekee vertailuja ja puolueettomia testejä. Kuluttajaliiton jäsen voi tilata lehden jäsenetuhintaan.

Lisätietoa kuluttaja.fi

Huijarit kuriin! –hanke (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA 2019-2021)

- Kuluttajaliiton Huijarit kuriin! –hanke keskittyy digihuijausten ennaltaehkäisyyn kouluttamalla, tiedottamalla ja neuvonnalla
- Koulutukset ja neuvonnat ovat kaikille avoimia ja maksuttomia → Lisätietoa
<https://www.kuluttajaliitto.fi/hankkeet/huijarit-kuriin/koulutukset-ja-tapahtumat/>

huijausinfo.fi

Digihuijaus

Digitaalisia laitteita hyväksi käyttäen verkossa tapahtuvia eri tyyppisiä huijauksia, joissa menetetään rahaa, henkilötietoja ja tunnuksia tai salasanoja

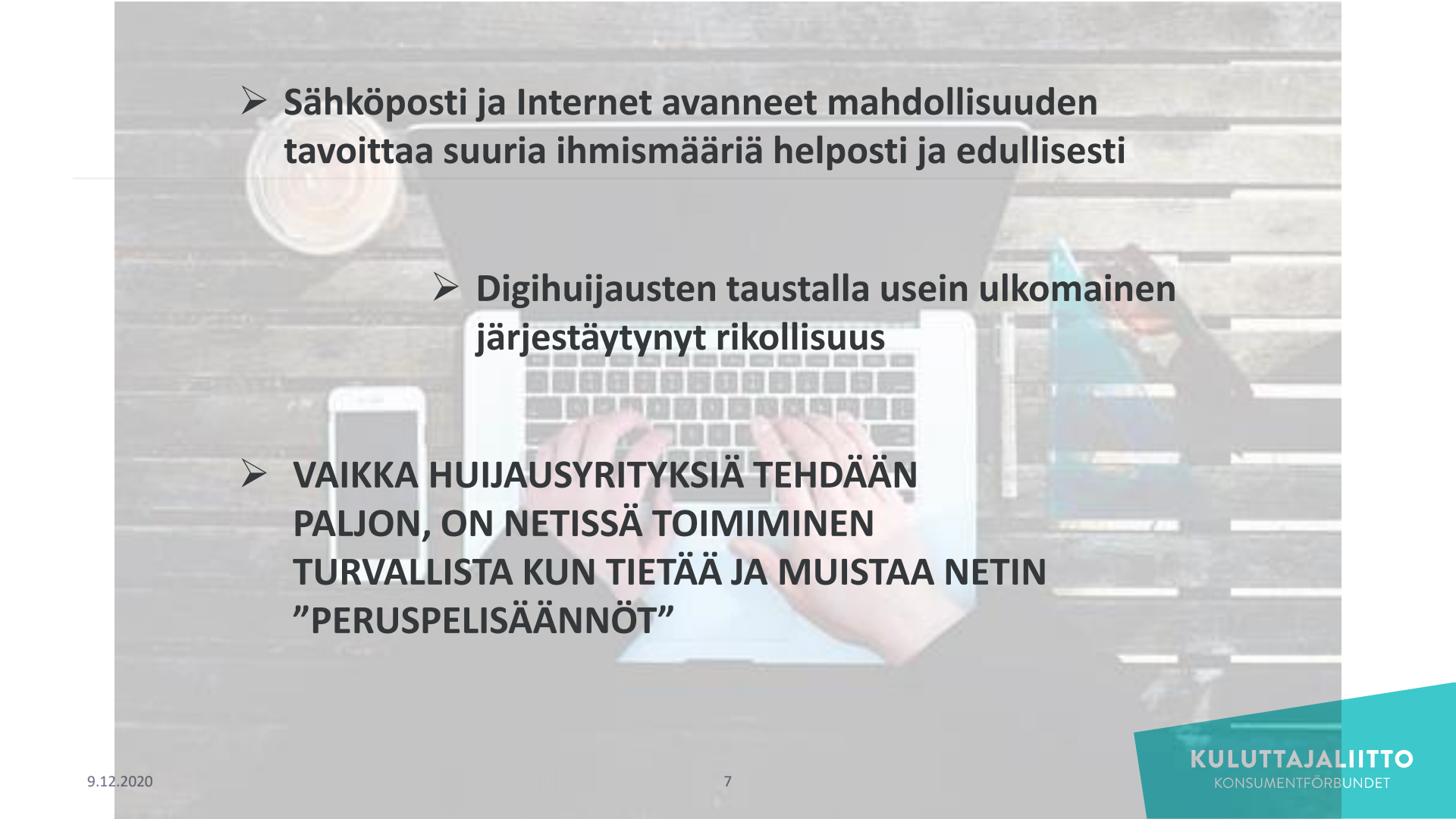
KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

huijausinfo.fi

Ennaltaehkäise perehtymällä!

- Kuluttajaliiton huijausinfo.fi -sivuilla on **koulutuspaketti itseopiskeluun!**
- Hankkeen tuottama **huijausinfo -video** sivuillamme
<https://www.kuluttajaliitto.fi/hankkeet/huijarit-kuriin/>
- Yle TV1 ja Yle Areena sarja Digihuijatut linkki:
<https://areena.yle.fi/1-4598849>

-
- **Sähköposti ja Internet avanneet mahdollisuuden tavoittaa suuria ihmismääriä helposti ja edullisesti**
 - **Digihuijausten taustalla usein ulkomainen järjestäytynyt rikollisuus**
 - **VAIKKA HUIJAUSYRITYKSIÄ TEHDÄÄN PALJON, ON NETISSÄ TOIMIMINEN TURVALLISTA KUN TIETÄÄ JA MUISTAA NETIN ”PERUSPELISÄÄNNÖT”**

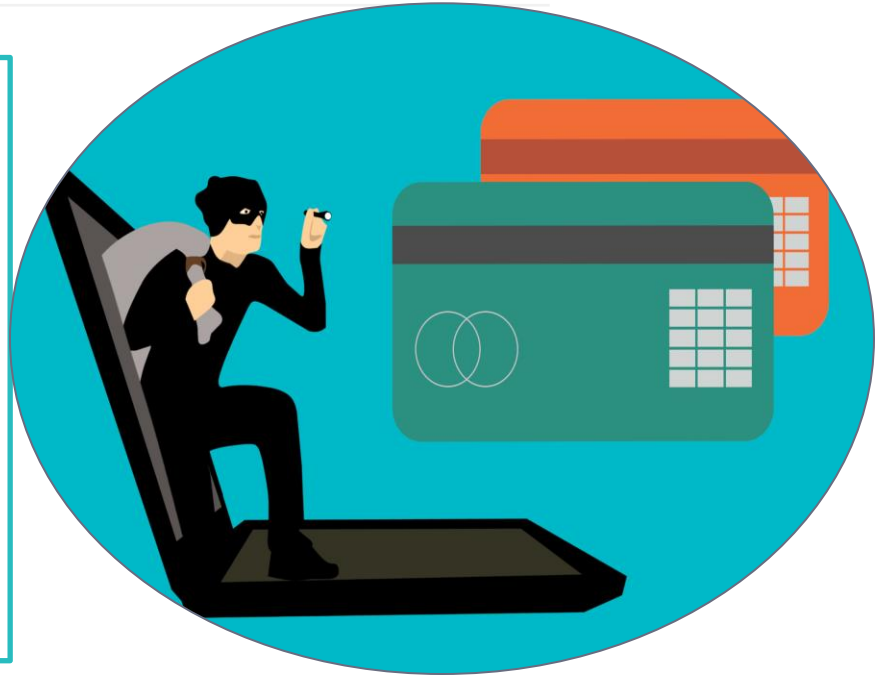
Muista perusasiat netissä toimiessa!

- Ole tarkka ja kriittinen
- Tarkista!
- Perehdy – ota selvää
- Jos et tiedä – kysy!
- Älä tee päätöksiä kiireellä!
- Ole tietoinen - rikolliset kehittävät jatkuvasti uusia keinoja huijatakseen niin yrityksiä kuin yksityisiä henkilöitä
- Huijausvisa ylen sivuilla:
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2019/05/17/digitreenit-testaa-parjaatko-nettiajan-huijareille>

Yleisimmät netissä olevat huijaustyypit

1. Nettikauppahuijaukset
2. Sijoitushuijaukset
3. Romanssihuijaukset
4. Sähköposti- ja tekstiviestihuijaukset
5. Tietojenkalastelu

Nettikauppahuijaukset

Huijauksia verkkokaupassa

- Netin osto- ja myyntipalstat oivallisia paikkoja löytää uusia tai käytettyjä hyödykkeitä, mutta huijatuksi tulemisen mahdollisuus on **hyvä tiedostaa**
- Huijarit kauppaavat esim.
 - pientavaroita, vaatteita, kenkiä, reppuja
 - kosmetiikkaa, ”ihmetuotteita” ja rohtoja
 - työkoneita
 - sijoituskohteita
 - lomaosakkeita
 - asuntoja
 - palveluja ja periaatteessa **ihan kaikkea mitä vain voi myydä**

Muista tarkistaa!

- Huijausnettisivut ja -verkkokaupat ovat yleisiä ja hyvin aidon näköisiä
- **Tärkeintä huijaukselta välttymisessä on se, että varmistuu käyttämänsä nettikaupan luotettavuudesta**
- Luotettavuuden voi tarkistaa hakukoneella:
 - mitä yritys kertoo itsestään netissä; osoite, toimiva puhelinnumero, sähköposti, perustamisvuosi
 - mitä yrityksen toiminnasta kertovat muut asiakkaat (keskustelupalstat)

Ilmaishäyte tai tarjous – tilausansa?

- Tutustumistarjous tai ilmaishäyte → verkossa tai puhelimitse → naamioitu mm. markkinatutkimukseksi
- Ole tietoinen, että ilmaishäyteen tilaaminen netistä voi olla tilausansa, josta on vaikea päästä eroon!
- Tilausansassa tulee tehdä yritykselle reklamaatio (www.kkv.fi) → reklamaatioapuri)
- Tilaamatta tulleita tuotteita ei tarvitse palauttaa, säilyttää eikä maksaa

Huomioi ainakin nämä!

- Varmista, että käytössä on suojattu internetyhteys → ehjä lukkokuva ja www-osoite tulee olla muotoa **https://...**
- **Muista – netissä mikään ei ole ilmaista!**

Verkko-ostajan vinkkilista

- Muista, että myyntitilanteessa huijarilla on aina kiire!
- **Varmista verkkokaupan luotettavuus ja maine hakukoneella!**
- Tarkista myös kotimaisten verkkoalustojen (tori.fi)
myyjien/ostajaehdokkaiden taustat
- Lue tilausehdot - mitä ja millä ehdoilla olet tilaamassa!
- **Maksa luottokortilla jos vain mahdollista**
- Älä osta jos olet epävarma
- Säilytä tilausvahvistukset ja kauppiaan kuittaus maksun hyväksynnän jälkeen!

Sijoitushuijaukset

TOP 3-huijaukset Suomessa

Suomessa eniten rahaa menetetään:

1. **Sijoitushuijaukset** → rahan menetykset suuria → Sijoitushuijaukset kasvoivat Suomessa viime vuonna **300%**
 2. **Romanssihuijaukset** → rahan menetykset suuria
 3. **Tilausansat** → yksittäiselle henkilöllä menetys keskimäärin 80€ luokkaa → paljon uhreja → iso tili huijareille
- Varovaisen arvion mukaan Suomessa menetetään huijareille noin 50 miljoonaa euroa vuodessa

Tunnista tekaistut sijoituskohteet

- Huijataan uhri sijoittamaan rahaa kohteeseen, jota ei oikeasti ole olemassa → **Liian hyvää ollakseen totta!**
- Ensimmäinen rahapyyntö noin 250€
- Aktiivista yhteyttä puhelimella ja sähköpostilla → tekeytyvät ystäväksi → luottamus
- Pyydetään lisäsijoitusta ulkomaiselle pankkitilille tai virtuaalivaluutan vaihtopalveluun
- Etähallintaohjelma
- Asiointikieli on englanti

Tunnista tekaistut sijoitushuijaukset!

- Tarjotaan aina isompia voittoja, näytetään **kuvia tekaistuista pörssikaavioista** tai **verkkosivuista**, joiden mukaan sijoituksilla menee hyvin → luottamuksen vahvistaminen
- Huijareilla kaikki keinot käytössä → uhkaillaan, painostetaan ja kiristetään
- **Sijoitushuijarit ovat taitavia sosiaalisessa manipuloinnissa ja he kehittävät jatkuvasti uusia tapoja huijata ihmisiä**

Saunalahti 4G+ 100% 15.03

digitoday

Nettihuujarit kauppaavat kryptovaluuttaa Matti Röngän ja Antti Herlinin nimissä

Antti Herlinin sekä Ylen uutisankkuri Matti Röngän nimissä tehtiin nettihuujaus. Verkkosivut näyttivät huomattavasti ylen sivuilta, mutta logossa luki "oke uutiset". Itse uutisessa oli tekaistu haastattelu, jonka Rönkä olisi tehnyt Herlinistä.

(KUVA: LIISA TAKALA, KUVANKÄSITTELY IS)

Julkaistu: 23.5. 9:26

Jaa 293 Twiittaa

VERKKOHUIJAUKSET Verkkohuijausta tehdään suurliikemies Antti Herlinin ja Ylen

Teknieliy
Sponsoroitu

Tiedätkö Tapio? Hän paljasti suosikki sijoitusalustansa. Nyt suuret pankit yrittävät hijaa häntä.

UPRUMOR.COM

Juhah Tapio - "Tämä auttaa köyhää ja keskiluokkaa"

Lue lisää

32

23 kommenttia 2 jakoa

Tykkää Kommentti Jaa

Kuva valemainoksesta.

Esimerkkejä sijoitushuijaus mainoksista Facebookissa

Tarkista!

- Onko sijoituspalveluita tarjoava yritys luotettava?
→ **Tarkista ennen sijoittamista Finanssivalvonnan varoituslista** epäilyttävistä palveluntarjoajista sekä muut sijoittamiseen liittyvät neuvot!
- Sijoitusasioissa suositellaan olemaan yhteydessä **oman pankin sijoitusneuvojaan!**

Ulkomaan puhelujen esto

- Sijoituksia tarjoavat ulkomailta tulevat puhelut voi estää laittamalla **puhelimeen ulkomaanpuhelujen eston**. Apua saa puhelinoperaattorilta!
- Puhelinnumeron voi myös laittaa ns. ”mustalle listalle” omaan puhelimeen

Romanssihuijaus

Romanssihuijauksen alku

- Lähestyvät sosiaalisen median, Facebook, Instagram, sekä erilaisten deitti -sivustojen kautta
- Huijauksissa ammattirikolliset vetoavat ihmisten yksinäisyyden tunteeseen, auttamishaluun ja hyväntahtoisuuteen
- Kertovat olevansa rikkaita, upseeri, lääkäri tai yrittäjä, mutta syystä tai toisesta eivät pääse rahoihinsa käsiksi

Romanssihuijauksen kulku

- Kaveripyynnön hyväksymisen jälkeen alkaa romanttinen keskustelusävy nopeasti → **taitava sosiaalinen manipulointi**

- Yhteyttä luot... uksia → luotu

- pyytää ennen kuin on tavattu tai
ölj... a pyydetään
millon...

Hälytyskellon pitää soida viimeistään, kun rahaa aletaan pyytää ennen kuin on tavattu kertaakaan

Tarkista nettituttavan taustat!

- Käänteinen kuvahaku Googlella → keskustelupalstat
- Älä usko ihan kaikkia netissä olevia tarinoita, vaikka ne olisivat kuinka traagisia, koskettavia tai houkuttelevia tahansa...
- Romanssihuijausten taustalla usein ulkomainen järjestäytynyt rikollisuus
- Romanssihuijarit ovat myös sosiaalisen manipuloinnin mestareita!

Miten tunnistaa romanssihuijaus?

Kysy itseltäsi seuraavat kysymykset:

- Miksi juuri minua lähestytään?
- Onko asia liian hyvä tai liian paha ollakseen totta?
- Tiedätkö **oikeasti** kuka hän on?
- Olenko koskaan tavannut häntä?
- Olenko ollut hänen kanssaan puhelin- tai **videoyhteydessä**?
- Pyytääkö hän toistuvasti minulta rahaa vedoten mahdollisiin matkakuluihin, passihankintaan tai erilaisiin dramaattisiin asioihin ja tarinoihin?
 - Saako nettituttavan tarina aina vain oudompia piirteitä ja jatkuvaa draamaa?

Tietojenkalastelu

Tietojenkalastelu

Huijari yrittää saada tärkeitä tietoja uhrista, esim.

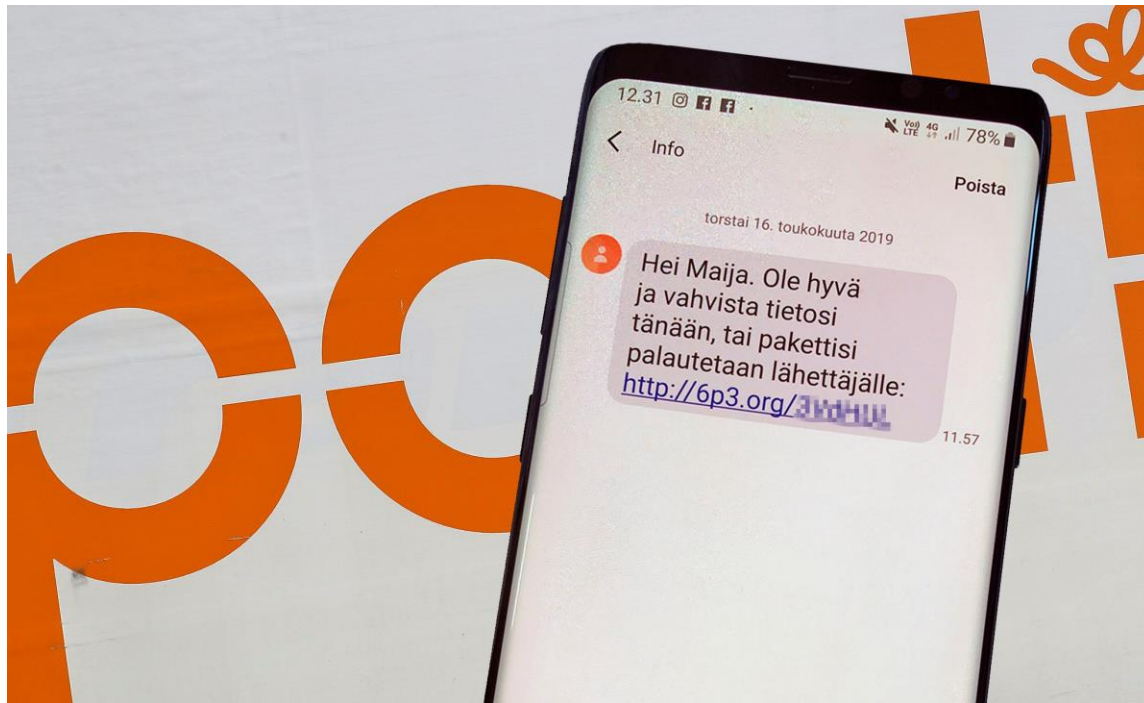
- pankkitunnukset
- henkilötunnuksen
- sivustojen tai sovellusten salasanat
- näillä rikolliset pyrkivät saamaan taloudellista hyötyä

Tietoja kalastellaan eri paikoissa

- sähköpostilla, somessa tai huijaussivustoilla (väärennetyt nettikaupat)
- puhelimella eri sovelluksilla
- tekstiviestillä tai soittamalla
- esiintyminen valheellisesti poliisina tai pankkivirkailijana

Esimerkki: Huijausviestit Postin nimissä

Huijausviestejä lähetetään useiden tunnettujen isojen yritysten nimissä ja niillä kalastellaan tunnuksia ja henkilötietoja

MICROSOFT –huijaus puhelimella

- Soittaja väittää tietokoneen olevan saastunut haittaohjelmilla – ainoa joka voi auttaa
- Puhelime... in tulevan
- joka... erosta
- As...
- Etäh...
- Uhria väsy...
- Microsoft muistuttaa, että... en ja väitä, että kone on
- kaapattu tai että koneessa on jokin

**Puheluita tehdään Traficomien
Kyberturvallisuuskeskuksen
mukaan nyt Suomeen noin
miljoona kuukaudessa**

Älä anna tietojasi huijarille!

- Älä avaa yllättäviä ja outoja tekstiviesti- tai sähköpostilinkkejä
- Jos vastaat vieraasta numerosta tulevaan puheluun ja soittaja tarjoaa mm. sijoitusmahdollisuutta / Microsoft tukea – katkaise puhelu ja laita numero ainakin estolistalle
- Kannattaa pidättäytyä osallistumasta liian hyviltä kuulostaviin arvontoihin / kilpailuihin, tarkistamatta yritykseltä ensin asiaa
- **Älä koskaan luovuta pankkitunnuksia, salasanoja tms. puhelimessa, verkossa tai ovelta. Niitä ei kysy poliisi, muu viranomainen eikä pankki – NIITÄ KYSYY HUIJARI!**

Toimi näin jos olet tietojenkalastelun uhri

- Jos sinä tai läheisesi olet tietojenkalastelun uhri ja menettänyt pankkitunnuksesi, ilmoita asiasta mahdollisimman nopeasti oman pankkisi asiakaspalveluun ja poliisiin www.poliisi.fi

Huijausviestit ja sähköpostit

Sähköpostihuijaukset

- Sähköposti on yksi tärkeimmistä viestinnän kanavista
- Rikolliset pyrkivät käyttämään **kaikkia mahdollisia keinoja** saadaakseen sähköpostiviestien vastaanottajat luovuttamaan salasanoja, henkilö- ja yhteystietoja tai lähettämään rahaa
- **Olemalla tietoinen → pilaa nettihuijarin päivä!**

Pankin nimissä huijausviestejä

----- Alkuperäinen viesti -----

Lähtettäjä:

Päivämäärä: 30.3.2020 1.59

Saaja:

Aihe: Päivitä yhteys

Hyvä asiakas,

Koronaviruksen
päivitetään

Kaikki pa

Tavoitteen

Päivityksen j
verkkopankin ka

Tehkää päivitys linki

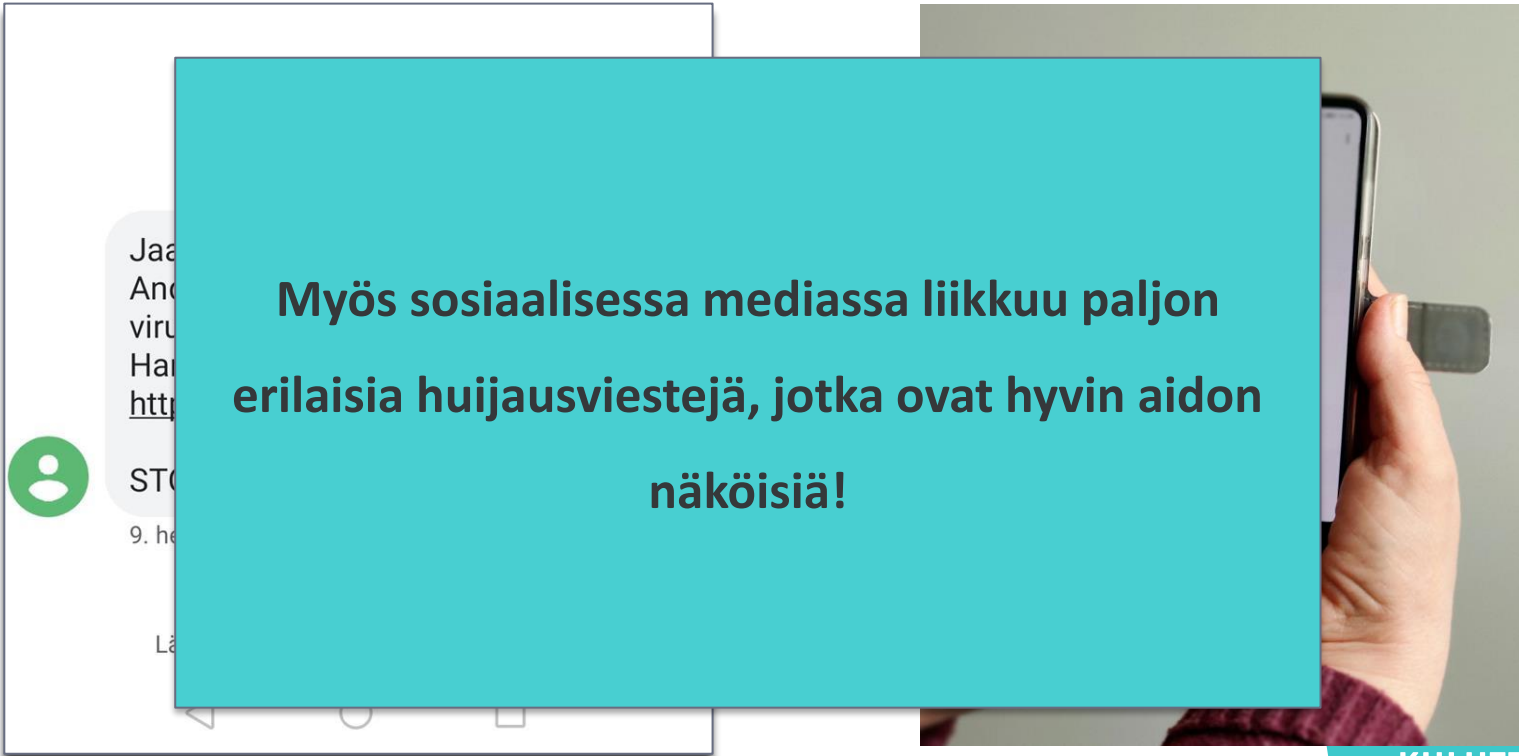
Asiakaspalvelu

➤ Pankit eivät koskaan lähetä asiakkailleen sähköpostilla viestejä, joissa on linkki tietojen päivittämiseen – **huijarit lähettävät!**

➤ Pankkien viestit ovat aina **verkkopankissa kohdassa "Viestit"**

pankin...
yhteyshenkilötietojaan koronan takia.
Linkit johtavat kalastelusivuille.

Tekstiviestihuijaus puhelimeen

Myös sosiaalisessa mediassa liikkuu paljon erilaisia huijausviestejä, jotka ovat hyvin aidon näköisiä!

Huijausviestejä koronaviruksen nimissä

- Huijausviestejä on lähetetty mm. Maailman terveysjärjestö WHO:n nimissä
- Viesteissä voidaan epärehellisessä tarkoituksessa pyytää
 - lataamaan opas taudin leviämisen ehkäisemiseksi
 - lataamalla tiedoston, lataa todellisuudessa laitteelleen haittaohjelman
 - lahjoittamaan viruksen vastaiseen työhön käyttämällä kryptovaluutta Bitcoineja
 - ostamaan verkossa tuotteita, joita ei ole olemassa (koronavirusero, suojaavat tai parantavat lisäravinteet)

VOIT ITSE VAIKUTTAA! NETISSÄ TOIMIMINEN ON TURVALLISTA KUNHAN MUISTAA:

- TARKISTA ASIOITA**
- OLE KRIITTINEN**
- ÄLÄ KIIREHDI**
- OLE HUOLELLINEN & TARKKA**

Jos epäilet huijausta, toimi näin!

Jos olet menettänyt rahaa:

- Ole yhteydessä oman **pankkisi asiakaspalveluun** ja kerro huijauksesta
- Tee rikosilmoitus poliisille, www.poliisi.fi
- **Älä jää yksin!** Voit kysyä neuvoa tai keskustella tilanteestasi:
 - Kuluttajaliiton neuvonnassa
<https://www.kuluttajaliitto.fi/neuvontapalvelut/>
 - Rikosuhripäivystys <https://www.riku.fi/fi/yhteystiedot/>
 - Kilpailu- ja kuluttajavirasto auttaa, jos kotimainen yritys on huijannut:
<https://www.kkv.fi/kuluttajaneuvonta/>
 - Rajat ylittävä kauppa EU:ssa, Euroopan kuluttajakeskus Suomessa:
<https://www.ecc.fi/Tietoa-meista/Yhteystiedot/>

Tietoa huijauksista

- Lisätietoa huijauksista löydät huijausinfon tietopankista sivulta **huijausinfo.fi**
- Päivitämme ajankohtaista tietoa huijauksista myös **Facebook ja Twitter -sivuillemme**
- Huijauksista tiedottavat myös mm. **Poliisi** sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin alainen **Kyberturvallisuuskeskus**
- Jamk, **CYBERDI –hanke**, Ole Tietoinen –kampanja, linkki tietopankkiin <https://www.jamk.fi/fi/Tutkimus-ja-kehitys/projektit/CYBERDI/tietopankki/>

Kiitos mielenkiinnosta! Seuraa huijausinfon verkkosivuja ja somea!

